

Előterjesztő: Dr. Faragó Péter
polgármester

Készítette: Menyhárt Balázs
projektmenedzser

Előterjesztés
a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségéhez (Covenant of Mayors for Climate and Energy) való csatlakozásra

Tisztelt Képviselő-testület!

Sajószentpéter Városi Önkormányzat, mint konzorciumi tag a TOP-3.2.1-15-BO1-2016-00005 azonosító számú pályázat keretében támogatásban részesült Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv (SECAP) kidolgozására. A konzorcium vezetője a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat, további tagok Kazincbarcika, Ózd és Tiszaújváros települések.

A projekt keretében elkészül Sajószentpéter Város Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve (SECAP). Az SECAP által lehetővé válik, hogy részletesen feltérképezzük saját intézményeink, a településen működő vállalkozások, illetve a lakosság energia gazdálkodását és a különböző energia megtakarítási lehetőségeket, ezáltal olyan energetikai projekteket készíthessünk elő és valósíthassunk meg, melyek a fenntarthatóságot, a racionális energiagazdálkodást szolgálják. A SECAP a település erőforrásainak és lehetőségeinek figyelembevételével kerül kidolgozásra, amely az átfogó célokat konkrét cselekvésekkel társítja, költségtervvel együtt, mellyel energiát, időt és költséget takarít meg. Meghatározza a kritikus beavatkozási pontokat, újszerű megoldásokat fogalmaz meg jó gyakorlatok figyelembevételével.

A SECAP részletesen felméri a települési energiahatékonysági lehetőségeket és a megújuló energia potenciált, ezzel alapot szolgáltat a jövőbeni energetikai beruházásoknak és megkönnyíti az önkormányzati döntéseket, emellett hozzájárul a szén-dioxid kibocsátás csökkentési célok eléréséhez.

Sajószentpéter Városi Önkormányzat célja a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és a biztonságos és fenntartható energiagazdálkodás megvalósítása.

A TOP-3.2.1-15 kódjelű pályázati felhívás rendelkezik arról, hogy a helyi önkormányzat, mint konzorciumi tag saját akciótervének kidolgozása vonatkozásában egyénileg jelenti be csatlakozási szándékát a Polgármesterek Szövetségéhez.

Az Európai Bizottság hozta létre a szövetséget annak érdekében, hogy támogassa a helyi önkormányzatok fenntartható energiapolitika megvalósítása érdekében tett erőfeszítéseit. A Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetsége, amelyet Miguel Arias Cañete biztos „a világ legnagyobb városi klíma- és energiaügyi kezdeményezésének” kiáltott ki, helyi és regionális önkormányzatok ezreit egyesíti, amelyek önként vállalják, hogy a területükön megvalósítják az EU klímával és energiával kapcsolatos célkitűzéseit.

Az új aláíró felek vállalják, hogy 2030-ig legalább 40%-kal csökkentik a CO₂-kibocsátásukat, és hogy a csökkentés és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás megvalósítása érdekében egységes szemléletmódot alkalmaznak.

A helyi önkormányzatoknál fontos szerepet játszik az éghajlatváltozás elleni küzdelem és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás. A helyi önkormányzatok a Polgármesterek Szövetségében való részvétel révén támogatást kapnak ebben a törekvésükben azáltal, hogy olyan elismerést, erőforrásokat és hálózati lehetőségeket kapnak, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az energiára és a klímára vonatkozó kötelezettségeik teljesítésében a következő szintre eljussanak.

A megállapodást aláírók többféle okból csatlakoznak a mozgalomhoz, többek között:

1. Nemzetközi szinten is elismertté és láthatóvá tehetik a saját helyi önkormányzatuk klíma- és energiapolitikáját.
2. Lehetőségük nyílik rá, hogy hozzájáruljanak az EU éghajlat- és energiapolitikájának alakításához.
3. Hiteles kötelezettségvállalásokat tehetnek a folyamatok ellenőrzése és felülvizsgálata mellett.
4. Jobb pénzügyi lehetőségeket találhatnak a saját helyi klíma- és energia projektjeik számára.
5. Egy innovatív hálózat tagjaként másokkal is kicserélhetik a tapasztalataikat, a rendszeresen megtartott rendezvényeken, ikerintézményi programokon, webináriumokon vagy online eszmecsereken keresztül pedig növelhetik a kapacitásukat.
6. Gyakorlati támogatásban (helpdesk), útmutatást nyújtó anyagokban és eszközökben részesülhetnek.
7. Gyors hozzáférést szerezhetnek a „kiemelkedő know-how-hoz” és inspiráló esettanulmányokhoz.
8. A közös ellenőrzés és a jelentési sablon segítségével önértékelésre és szakértői cserére lesz lehetőségük.
9. Rugalmas referenciakeretet kaphatnak a cselekvési tervre, amely hozzáigazítható a helyi igényekhez.
10. Megnövelt együttműködésre és támogatásra számíthatnak a nemzeti és helyi/regionális hatóságok részéről.

A Polgármesterek Szövetségéhez csatlakozni a csatlakozási nyilatkozat aláírásával és online feltöltésével lehet. A kitöltött csatlakozási nyilatkozat és a hivatalos kötelezettségvállalási dokumentum az előterjesztés mellékeltét képezi.

A Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségéhez való csatlakozás tagdíjfizetési kötelezettséggel nem jár.

Az önkormányzat a csatlakozással elsődlegesen az alábbi kötelezettségvállalásokat teszi:

- A CO₂ (és lehetőség szerint más üvegházhatású gázok) kibocsátását a területén 2030-ig legalább 40%-kal csökkenti az energiahatékonyság növelése és a megújuló energiaforrások használatának fokozása révén;
- Növeli az ellenálló képességet az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás révén.

E kötelezettségvállalások konkrét intézkedés formájában történő érvényesítése érdekében az önkormányzat vállalja, hogy követi az alábbi lépéseket:

- Az alapkibocsátásokra vonatkozó jegyzék készítése és az éghajlatváltozással kapcsolatos kockázat- és sebezhetőségi elemzés elvégzése;
- Fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési terv benyújtása az önkormányzat képviselő-testületének csatlakozásról szóló határozathozatal napjától számított két éven belül;
- Jelentés az eredményekről a fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési terv benyújtását követően legalább két évente, értékelés, nyomon követés és ellenőrzés végzése céljából.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Sajószentpéter, 2017. augusztus 10.

**Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
...../2017. (VIII. 24.) határozata
a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségéhez (Covenant of Mayors for Climate and
Energy) való csatlakozásról**

Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a tárgyi előterjesztést megtárgyalta és az alábbi határozatot hozta:

1. Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testülete jóváhagyja Sajószentpéter Városi Önkormányzatnak – a hivatalos kötelezettségvállalási dokumentumban rögzített kötelezettségvállalások teljes körű ismeretében - a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetsége szervezethez való csatlakozását.
2. A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a határozat mellékelté szerinti csatlakozási nyilatkozat aláírására és a vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében a szükséges intézkedések megtételére.

Felelős: Polgármester

Határidő: azonnal

Polgármesterek
Klíma- és Energiaügyi
Szövetsége

Alulírott, Dr. Faragó Péter, Sajószentpéter Város Polgármestere az önkormányzat képviselő-testületétől 2017. augusztus 24. napján megbízást kaptam arra, hogy az alábbiakban összefoglalt hivatalos kötelezettségvállalási dokumentumban rögzített kötelezettségvállalások teljes körű ismeretében a képviselőtestületben csatlakozzak a **Polgármesterek Éghajlat- és energiapolitikai Szövetségéhez.**

A fentiek alapján az általam képviselt helyi önkormányzat elsődlegesen az alábbi kötelezettségvállalásokat teszi:

- ☞ A CO₂ (és lehetőség szerint más üvegházhatású gázok) kibocsátását a területén 2030-ig legalább 40%-kal csökkenti az energiahatékonyság növelése és a megújuló energiaforrások használatának fokozása révén;
- ☞ Növeli az ellenálló képességét az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás révén.

E kötelezettségvállalások konkrét intézkedés formájában történő érvényesítése érdekében az általam képviselt helyi önkormányzat vállalja, hogy követi az alábbi lépéseket:

- ☞ **Az alapkibocsátásokra vonatkozó jegyzék** készítése és az **éghajlatváltozással kapcsolatos kockázat- és sebezhetőségi elemzés** elvégzése;
- ☞ **Fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési terv** benyújtása az önkormányzati képviselő-testület fent megjelölt napon meghozott határozatától számított két éven belül;
- ☞ **Jelentés az eredményekről** a fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési terv benyújtását követően legalább két évente, értékelés, nyomon követés és ellenőrzés végzése céljából.

Elfogadom, hogy az általam képviselt helyi önkormányzat részvételét a kezdeményezésben felfüggesztik – a Polgármesterek Szövetségének Irodája által megküldött előzetes írásbeli értesítést követően –, amennyiben a fent említett dokumentumokat (azaz a fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési tervet és az eredményekről szóló jelentéseket) az előírt határidőkön belül nem nyújtja be.

Sajószentpéter Városi Önkormányzat HU-3770 Sajószentpéter, Kálvin tér 4.

[Menyhárt Balázs, palyazatok@sajoszentpeter.hu, +36202302158]

ALÁÍRÁS

**Covenant of Mayors
for Climate & Energy**

A POLGÁRMESTEREK ÉGHAJLAT- ÉS ENERGIAPOLITIKAI SZÖVETSÉGE

Mi, az e Szövetséget aláíró polgármesterek – az általunk képviselt település méretétől és a világtérképen való elhelyezkedésétől függetlenül – osztjuk a fenntartható jövőre vonatkozó elképzelést. Ez a közös elképzelés vezérli az egymással összekapcsolódó kihívások – az éghajlatváltozás mérséklésének, az alkalmazkodás és a fenntartható energia – kezelésére irányuló fellépésünket. Együtt készen állunk arra, hogy olyan konkrét és hosszú távú intézkedéseket tegyünk, amelyek környezeti, társadalmi és gazdasági szempontból stabil feltételeket biztosítanak a mai és a jövőbeli generációk számára. Kollektív felelősséggel tartozunk a fenntarthatóbb, vonzóbb, élhetőbb, ellenállóbb és energiahatékony területek kialakításáért.

MI, A POLGÁRMESTEREK TUDOMÁSUL VESSZÜK AZ ALÁBBI AKAT

Az éghajlatváltozás már folyamatban van és napjaink egyik legnagyobb globális kihívása, amely azonnali fellépést és együttműködést igényel a helyi, regionális és országos hatóságok között a világ minden részén;

A helyi önkormányzatok az energetikai átállásnak és az éghajlatváltozás elleni küzdelemnek a polgárokhoz legközelebb eső kormányzati szinten elhelyezkedő, kulcsfontosságú mozgatórugói. A helyi önkormányzatok az éghajlat-politikai fellépésért való felelősségükben osztoznak a regionális és országos kormányzati szintekkel és más felek kötelezettségvállalásaitól függetlenül fel kívánnak lépni. A helyi és regionális önkormányzatok társadalmi és gazdasági helyzetüktől és földrajzi elhelyezkedésüktől függetlenül elsőrendű szerepet töltenek be területük éghajlatváltozás hatásaival szembeni sebezhetőségének csökkentésében. Habár a kibocsátáscsökkentési törekvések már folyamatban vannak, az éghajlatváltozás mérséklését szükségszerűen és elengedhetetlenül kísérniük kell az alkalmazkodást célzó intézkedéseknek;

Az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás többszörös előnyökkel járhatnak a környezet, a társadalom és a gazdaság számára. Ezek együttes kezelés esetén új lehetőségeket kínálnak a fenntartható helyi fejlődés elősegítésére. Ez magában foglalja a befogadó, az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenálló és energiahatékony közösségek kiépítését; az életminőség javítását; a beruházás és innováció ösztönzését; a helyi gazdaság fellendítését és a munkahelyteremtést; az érdekelt felek részvételének és együttműködésének megerősítését;

Az energiával és az éghajlattal kapcsolatos kihívások helyi megoldása elősegíti azon törekvésünket, hogy a polgárok számára biztonságos, fenntartható, versenyképes és megfizethető energiát biztosítsunk, következképpen hozzájárul az energiatartósság csökkentéséhez és a kiszolgáltatók fogyasztók védelméhez.

Covenant of Mayors for Climate & Energy

MI, A POLGÁRMESTEREK ZUSZÓRÉ AZ ALÁBBI ELKÉPZELÉST KIVÁNNIUK KÖZÖSEN MEGVALÓSÍTANI:

- A területek dekarbonizációja, következésképpen hozzájárulás a globális felmelegedés átlagos mértékének jóval az iparosodás előtti szintet meghaladó 2°C alatt tartásához, a párizsi COP 21 által 2015 decemberében megkötött nemzetközi éghajlat-változási megállapodással összhangban;
- A területek ellenálló képességének növelése és ily módon felkészülés az éghajlatváltozás elkerülhetetlen és hátrányos hatásaira;
- Általános hozzáférés a biztonságos, fenntartható és megfizethető energiaszolgáltatásokhoz mindenki számára, következésképpen az életminőség növelése és az energiabiztonság javítása.

A FENTI ELKÉPZELÉS MEGVALÓSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN MI, A POLGÁRMESTEREK VÁLLALJUK AZ ALÁBBIKAT:

- A CO₂ (és lehetőség szerint más üvegházhatású gázok) kibocsátását a településeink területén **2030-ig legalább 40%-kal** csökkentjük, mégpedig az energiahatékonyság növelése és a megújuló energiaforrások használatának fokozása révén;
- Növeljük az ellenálló képességünket az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás révén;
- Megosztjuk az elképzelésünket, eredményeinket, tapasztalatunkat és az általunk megszerzett know-how-t a helyi és regionális társönkormányzatokkal az EU-n belül és kívül egyaránt, közvetlen együttműködés és egyenrangú tapasztalatcsere útján, nevezetesen a Polgármesterek Globális Szövetségének keretében.

Az általunk képviselt helyi önkormányzatok kötelezettségvállalásainak konkrét intézkedés formájában történő megvalósítása érdekében vállaljuk, hogy követjük az I. mellékletben szereplő lépésenkénti ütemtervet, amely magában foglalja a fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési terv kialakítását, valamint az elért eredmények rendszeres nyomon követését.

MI, A POLGÁRMESTEREK, ÚGY VÉLJÜNK, HOGY AZ ALKALMAZKODÁS AZ ALÁBBIKAT IGENYLI:

- Határozott politikai irányítás;
- A politikai megbízatáson túlmutató, ambiciózus hosszú távú célkitűzések meghatározása;

Covenant of Mayors for Climate & Energy

- ☛ Koordinált (kölsön)hatás kialakítása az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás között az összes érintett önkormányzati részleg mobilizációja révén;
- ☛ Ágazatközi és holisztikus területi megközelítés;
- ☛ A megfelelő emberi, műszaki és pénzügyi erőforrások biztosítása;
- ☛ Az összes releváns érdekelt fél bevonása az általunk képviselt önkormányzatok területein belül;
- ☛ A polgárok – mint legfőbb energiafogyasztók, „termelő-fogyasztók” és egy keresletalapú energiarendszer résztvevői – szerepvállalásának fokozása;
- ☛ Azonnali fellépés, nevezetesen mindenképpen kifizetődő rugalmas intézkedések végrehajtása;
- ☛ Intelligens megoldások megvalósítása az energetikai átállással járó műszaki és társadalmi kihívások kezelése érdekében;
- ☛ Az általunk képviselt helyi önkormányzatok intézkedéseinek rendszeres kiigazítása a nyomon követési és értékelési eljárásban tett megállapításoknak megfelelően;
- ☛ Kombinált horizontális és vertikális együttműködés folytatása a helyi önkormányzatok között és az összes többi kormányzati szinttel.

MI, A POLGÁRMESTEREK ÜDVÖZÖLJÜK:

- ☛ Az Európai Bizottság azon kezdeményezését, amely az éghajlatváltozás mérséklésének és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásnak – mint az éghajlatváltozás elleni küzdelem pilléreinek – egyetlen átfogó kezdeményezés keretében történő megvalósítását és az egyéb releváns uniós politikákkal és kezdeményezésekkel meglévő szinergiák további erősítését célozza;
- ☛ Azt, hogy az Európai Bizottság támogatja a Polgármesterek Szövetsége modelljének a világ többi részére történő kiterjesztését a Polgármesterek Globális Szövetsége révén;
- ☛ Azt, hogy a Régiók Bizottsága az EU helyi és regionális önkormányzatainak intézményesített szócsöveként támogatja a Polgármesterek Szövetségét és annak célkitűzéseit;
- ☛ Azt, hogy a tagállamok, a régiók, a tartományok, a mentorvárosok és más intézményes struktúrák segítséget nyújtanak a helyi önkormányzatoknak a Polgármesterek Szövetsége keretében vállalt, az éghajlatváltozás mérséklését és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodást illetően tett kötelezettségvállalásainak teljesítéséhez.

MIL A POLGÁRMESTEREK FELKÉSZÜLŐK AZ ALÁBBIakra

– A TÖBBI HELYI ÖNKORMÁNYZATOT:

- Csatlakozzanak hozzánk a Polgármesterek Szövetségének közösségében;
- Osszák meg ismereteiket és végezzenek kapacitásépítő tevékenységeket a Polgármesterek Szövetségének keretei között.

– A REGIONÁLIS / ORSZÁGOSNÁL ALACSONYABB SZINTŰ ÖNKORMÁNYZATOKAT:

- Nyújtsanak stratégiai iránymutatást, politikát, műszaki és pénzügyi támogatást cselekvési tervünk (terveink) és a kapcsolódó intézkedések kialakítása, megvalósítása és nyomon követése során;
- Segítsenek a hatékonyabb és integrált fellépésre irányuló együttműködésünk és közös megközelítésünk megvalósításában.

– A NEMZETI KORMÁNYZATOKAT:

- Vállaljanak részt az éghajlatváltozás kezelésében és gondoskodjanak megfelelő politikáról, műszaki és pénzügyi támogatásról az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó helyi stratégiáink kialakításához és végrehajtásához;
- Vonják be a helyi önkormányzatokat az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra irányuló nemzeti stratégiák kialakításába és végrehajtásába;
- Gondoskodjanak a finanszírozási mechanizmusokhoz való megfelelő hozzáférésről a klímával és energiával kapcsolatos helyi fellépések támogatása érdekében;
- Ismerjék el helyi törekvéseink hatását, vegyék figyelembe szükségleteinket és képviseljék véleményünket az európai és nemzetközi klímaügyi eljárásokban.

Covenant of Mayors for Climate & Energy

– AZ EURÓPAI INTÉZMÉNYEKET:

- ☛ Szilárdítsák meg azokat a politikai kereteket, amelyek az éghajlattal és energiával kapcsolatos helyi stratégiák és városok közötti együttműködés végrehajtásának támogatására irányulnak;
- ☛ Nyújtsanak részünkre megfelelő működési, műszaki és promóciós támogatást;
- ☛ Továbbra is érvényesítsék a Polgármesterek Szövetségét a releváns politikai területeken, támogassák az Európai Unió programjait és tevékenységeit és eközben vonjanak be bennünket az előkészítés és végrehajtás szakaszaiba;
- ☛ Továbbra is kínáljanak finanszírozási lehetőséget kötelezettségvállalásaink teljesítéséhez, valamint olyan, a projektfejlesztéshez kapcsolódó, célzott segítségnyújtási eszközöket, amelyek segítenek a beruházási programok fejlesztésében, pályáztatásában és elindításában;
- ☛ Ismerjék el az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás terén betöltött szerepünket és az e területen tett erőfeszítéseinket, valamint osszák meg a nemzetközi közösséggel az elért eredményeinket.

– EGYÉB ÉRINTETTEKET¹:

- ☛ Hasznosítsák és osszák meg az olyan szakismereteiket, megszerzett know-how-jukat, műszaki és anyagi forrásaikat, amelyek kiegészítik és erősítik helyi törekvéseinket, fokozzák a kapacitásépítést, elősegítik az innovációt és ösztönzik a beruházást;
- ☛ Vállaljanak aktív szerepet az energiarendszer átalakításában, és a közösségi fellépésben való részvétellel támogassanak bennünket.

¹

PI. magánszektor, pénzügyi intézmények, civil társadalom, tudományos közösség és akadémia.

I. MELLÉKLET POLGÁRMESTEREK SZÖVETSÉGE : LÉPÉSEK ÉS IRÁNYELVEK

KÖZÖS ÜTÉNTERV EGY KÖZÖS ELKÉPZELÉSHEZ:

Az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra irányuló célkitűzéseik elérése érdekében a Polgármesterek Szövetségének aláírói több konkrét lépés megtételére vállalnak kötelezettséget:

LÉPÉSEK PILLÉREK	AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS MÉRSÉKLÉSE	AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS HATÁSAIHOZ VALÓ ALKALMAZKODÁS
1. Bevezetés és az alapkibocsátásokra vonatkozó jegyzék felülvizsgálata	Az alapkibocsátásokra vonatkozó jegyzék elkészítése	Az éghajlatváltozással kapcsolatos kockázat- és sebezhetőségi elemzés elkészítése
2. Stratégiai cél kitűzése és tervezés	Fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési terv (SECAP) benyújtása és az éghajlatváltozás mérséklésével és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodással kapcsolatos elképzelések érvényesítése a releváns szakpolitikákban, stratégiákban és tervekben <u>a képviselő-testület határozatának meghozatalától számított két éven belül</u>	
3. Végrehajtás, nyomon követés és jelentéstétel	Jelentés az elért eredményekről <u>kétévente a SECAP benyújtását követően,</u> a kezdeményezés platformján	

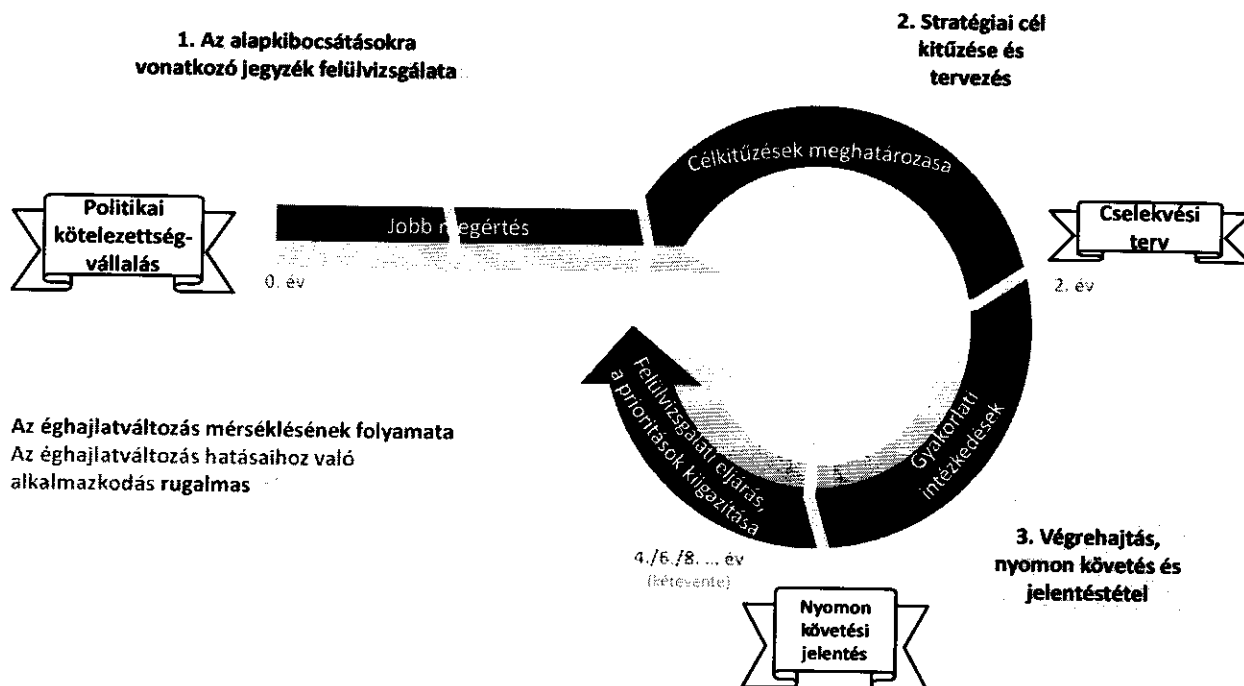
* Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodással kapcsolatos stratégiának a SECAP részét kell képeznie és/vagy azt külön dokumentum(ok)ban kell kidolgozni és érvényesíteni. Az aláírók szabadon választhatnak formát – lásd az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodási folyamatra vonatkozó alábbi pontot.

Az első két év a terv megalapozására szolgál és a szükséges intézkedések megtétele érdekében a hangsúly a helyzet felmérésére (fő kibocsátási források és azok csökkentési potenciáljai, fő éghajlat-változási kockázatok és sebezhetőségek, valamint az ezekkel kapcsolatos jelenlegi/jövőbeni kihívások), az éghajlatváltozás mérséklésével és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodással kapcsolatos prioritások és korai hasznok meghatározására, a társadalmi (közösségi) részvétel erősítésére és a kellő erőforrások és kapacitások mozgósítására helyeződik. A rákövetkező évek a változás felgyorsítása érdekében kezdeményezett fellépések és projektek megerősítésére és fokozására összpontosítanak.

Covenant of Mayors for Climate & Energy

A HELYI ADOTT SÁGONHOZ HOZZÁIGAZIHAJÓ RUGALMAS FOLYAMATOK.

A Polgármesterek Szövetsége cselekvési keretet hoz létre, amely segíti a helyi önkormányzatokat abban, hogy az éghajlatváltozás mérséklésével és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodással kapcsolatos célkitűzéseket megvalósítsák, és közben figyelembe vegyék a helyi sokszínűséget. Az aláíró települések rugalmasan választhatják meg helyi intézkedéseik végrehajtásának legjobb módját. Bár a prioritások különböznek, a helyi önkormányzatoknak arra kell törekedniük, hogy integrált és holisztikus módon lépjenek fel.

– Az éghajlatváltozás mérséklésének folyamata

Az éghajlatváltozás mérséklésének folyamata bizonyos mértékű mozgásteret biztosít az aláírók számára – főleg a kibocsátási jegyzékeket illetően (pl. referenciaév, legfontosabb kezelendő területek, a számításokhoz használt kibocsátási tényezők, a jelentéshez használt kibocsátási egységek² stb.).

– Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás folyamata

Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás folyamata megfelelően rugalmas maradt ahhoz, hogy integrálja az új ismereteket és megállapításokat, és tükrözze az aláírók változó körülményeit és kapacitásait. Éghajlatváltozással kapcsolatos kockázat- és sebezhetőségi elemzést kell elvégezni a megállapodás szerinti kétéves időkereten belül. Az eredmények megalapozzák annak meghatározását, hogyan tehető a terület ellenállóbbá. Az éghajlatváltozás

² Az aláírók választhatnak, hogy kibocsátásaikat CO₂-ben (szén-dioxidban) vagy CO₂-vel egyenértékű egységben jelentik-e. Az utóbbi módszer alkalmazása lehetővé teszi más üvegházhatású gázok, nevezetesen a CH₄ (metán) és az N₂O (dinitrogén-oxid) kibocsátásának figyelembevételét is.

hatásaihoz való alkalmazkodással kapcsolatos stratégia, amelyet be kell építeni a fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési tervbe és/vagy érvényesíteni kell az egyéb releváns tervezési dokumentumokban, idővel megerősíthető és kiigazítható. Először mindenképpen kifizetődő intézkedéseket ajánlatos mérlegelni és az évek során azokat más intézkedésekkel kiegészíteni (pl. a helyzet kétévenkénti újraértékelésekor, a cselekvési terv felülvizsgálata során) – ez kellő időben és alacsonyabb költség mellett teszi lehetővé az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodást.

HITELT ÉRDEMLŐ, ÁTLÁTHATÓ MOZGALOM:

- **Politikai jóváhagyás:** A kötelezettségvállalást, a fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési tervet és más releváns tervezési dokumentumokat a képviselő-testület határozatával/döntésével kell megerősíteni. Ez lehetővé teszi a hosszú távú politikai támogatás biztosítását.
- **Megalapozott, következetes, átlátható és harmonizált adat-összeállítási és jelentési keret:** A Polgármesterek Szövetségének módszertana a települések, régiók és városhálózatok tapasztalatain alapuló, az Európai Bizottsággal együtt kialakított szilárd műszaki és tudományos alapokon nyugszik. Közös módszertani elvek és jelentéstételi sablonok kialakítására került sor, amelyek lehetővé teszik az aláírók számára, hogy strukturált és szisztematikus módon kövessék nyomon, jelentsék és hozzák nyilvánosságra az általuk elért eredményeket. A benyújtott fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési tervet a Polgármesterek Szövetségének weboldalán található, online aláírói profilban teszik közzé. Ezáltal biztosítható az éghajlatváltozással kapcsolatos helyi intézkedések átláthatósága, számonkérhetősége és összehasonlíthatósága.
- **A megtett erőfeszítések elismerése és nagyfokú láthatósága:** A jelentéstételi sablonok használatával összegyűjtött egyéni és kollektív eredményeket azért teszik közzé – a Polgármesterek Szövetségének weboldalán –, hogy ösztönözzék és elősegítsék az adatcserét és az önértékelést. A Polgármesterek Szövetségének keretében végzett jelentéstétel lehetővé teszi az aláírók számára, hogy bizonyítsák helyi intézkedéseik széles körű gyakorlati hatásait. A Polgármesterek Szövetségének jelentéstételi keretében összeállított adatok továbbá a helyi intézkedésekről alapvető visszajelzést adnak a nemzeti, európai és nemzetközi döntéshozóknak.
- **Az aláírók által jelentett adatok értékelése:** Ez a minőségellenőrzés hozzájárul a Polgármesterek Szövetsége teljes kezdeményezése hitelességének és megbízhatóságának biztosításához.
- **Felfüggesztés meg nem felelés esetén:** Az aláírók elfogadják, hogy a kezdeményezésben való részvételüket felfüggesztik – a Polgármesterek Szövetségének Irodája által

Covenant of Mayors for Climate & Energy

megküldött előzetes írásbeli értesítést követően –, amennyiben a fent említett dokumentumokat (azaz a fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési tervet és a nyomon követési jelentéseket) az előírt határidőkön belül nem nyújtják be. Ez az eljárás biztosítja a kötelezettségvállalásaikat teljesítő, más aláírókkal szembeni átláthatóságot, stabilitást és méltányosságot.

II. MELLÉKLET HÁTTÉR ÉS KONTEXTUS

A Polgármesterek Szövetségének aláírói a következő megfontolások teljes körű ismeretében csatlakoznak a mozgalomhoz:

- Az Éghajlat-változási Kormányközi Testület (IPCC) az ötödik értékelő jelentésében újból megerősítette, hogy az éghajlatváltozás valós jelenség, és az emberi tevékenység továbbra is kihat a Föld éghajlatára;
- Az IPCC megállapításai szerint az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás egymást kiegészítő megközelítések, amelyek – különböző időtávokon belül – az éghajlatváltozás hatásaiban rejlő veszélyek csökkentésére irányulnak;
- A nemzeti kormányok az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezményének (UNFCCC) keretében azt a kollektív célt tűzték ki, hogy a globális felmelegedés átlagos mértékét az iparosodás előtti szinthez képest jóval 2°C fok alatt tartják;
- A nemzeti kormányok a Rio+20 ENSZ-konferencia keretében megállapodtak több fenntartható fejlődési célkitűzésben (SDG-k); ezeken belül az SDG7 értelmében a nemzetközi közösségnek *megfizethető, megbízható, fenntartható és korszerű energiához való hozzáférést kell biztosítani mindenki számára, az SDG11 értelmében befogadóvá, biztonságossá, ellenállóvá és fenntarthatóvá kell tenni a városokat és településeket, az SDG13 értelmében pedig sürgősen fel kell lépni az éghajlatváltozás és annak hatásai elleni küzdelem érdekében*;
- Az ENSZ Főtitkára által 2011-ben indított, a Fenntartható energiát mindenkinek címet viselő kezdeményezés az alábbi három, egymással összefüggő célkitűzés 2030-ra történő megvalósítására összpontosít: *„hozzáférés biztosítása mindenki számára a modern energiaszolgáltatásokhoz”, „az energiahatékonyság javítása globális mértékének megduplázása” és „a megújuló energiák arányának duplájára növelése a globális energiaszerkezetben”*;
- Az Európai Bizottság (EB) a Polgármesterek Szövetségét 2008-ban, az Alkalmazkodó polgármesterek kezdeményezést pedig – az Éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásról szóló uniós stratégia (EB, 2013) kulcsfontosságú intézkedéseként – 2014-ben indította útjára annak érdekében, hogy a helyi önkormányzatokat bevonja és támogassa az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra irányuló intézkedések megtételében;
- Bevezetése óta a Polgármesterek Szövetsége alapvető uniós eszköznek számít az energiarendszer átalakításának meggyorsítása és az energiaellátás biztonságának

Covenant of Mayors for Climate & Energy

javítása vonatkozásában, amelyet a Bizottság az energiaunió stratégiájában (EB, 2015) és az európai energiabiztonsági stratégiájában (EB, 2014) is megerősített;

- 2014 októberében az EU elfogadta a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretet, amely új éghajlat- és energiapolitikai célokat tűz ki: az üvegházhatásúgáz-kibocsátást legalább 40%-kal kell csökkenteni az Unióban, az EU-ban felhasznált energia legalább 27%-át megújuló energiaforrásokból kell fedezni, valamint legalább 27%-os energiamegtakarítást kell elérni;
- 2011-ben az Európai Bizottság elfogadta „Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, versenyképes gazdaság 2050-ig történő megvalósításának ütemtervét”, amelynek célja, hogy 2050-re az üvegházhatású gázok EU-n belüli kibocsátása az 1990-es szinthez képest 80-95%-kal csökkenjen – ezt a kezdeményezést az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa is üdvözölte.
- A Régiók Bizottsága (RB) hangsúlyozza a Polgármesterek Szövetségének további támogatására irányuló megerősített kötelezettségvállalását; e támogatás pl. az RB keretében létrehozott, célzott platform révén és más eszközökkel valósul meg a Szövetség jövőjéről kiadott véleményben (ENVE-VI-006) felvázolt módon.

III. MELLÉKLET SZÓSZEDET

- ☛ **Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás:** az éghajlatváltozás hátrányos hatásainak előrejelzésére, az általuk potenciálisan előidézhető károk megelőzésére és mérséklésére, illetve az adódó lehetőségekből származó előnyök kiaknázására irányuló intézkedések.
- ☛ **Éghajlatváltozás:** az idők során az éghajlatban bekövetkezett bármely változás, függetlenül attól, hogy az természetes változékonyság következménye vagy emberi tevékenység eredménye-e.
- ☛ **Kibocsátási jegyzék:** egy adott évben a Polgármesterek Szövetsége valamely aláírója energiaszolgáltatásának eredményeként kibocsátott üvegházhatású gázok (CO₂ vagy CO₂-val egyenértékű gázok) mennyiségének meghatározása – lehetővé teszi az elsődleges kibocsátási források és azok csökkentési potenciáljának meghatározását.
- ☛ **Mérséklés:** a légkörbe kibocsátott üvegházhatású gázok koncentrációjának csökkentésére irányuló intézkedések.
- ☛ **Nyomon követési jelentés:** olyan dokumentum, amelynek a rájuk vonatkozó SECAP benyújtásától számított két év elteltével történő benyújtására a Polgármesterek Szövetségének aláírói kötelezettséget vállalnak, és amely felvázolja a SECAP végrehajtásának időközi eredményeit – e jelentés célja, hogy nyomon kövesse az előirányzott célkitűzések elérését.
- ☛ **Mindenképpen kifizetődő (az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodással kapcsolatos) opciók:** olyan tevékenységek, amelyek azonnali gazdasági és környezeti előnyöket nyújtanak. Ezek minden valószínű éghajlat-változási forgatókönyv esetén érdemlegesek.
- ☛ **Termelő-fogyasztók:** Proaktív fogyasztók, olyan fogyasztók, akik az energia fogyasztása mellett annak termeléséért is felelősséget vállalnak.
- ☛ **Ellenálló képesség:** a társadalmi vagy ökológiai rendszer azon képessége, hogy elnyelje a zavarokat és eközben fenntartsa a működés változatlan alapvető módjait, és hogy képes alkalmazkodni a stresszhez és a(z éghajlat)változáshoz.
- ☛ **Kockázat- és sebezhetőségi elemzés:** olyan elemzés, amely meghatározza a kockázat jellegét és mértékét azon potenciális veszélyek elemzése és a sebezhetőség felmérése révén, amelyek az emberek személyét, vagyonát, megélhetését és a számukra szükséges környezetet veszélyeztethetik vagy sérthetik – lehetővé teszi a kritikus területek meghatározását és ezáltal információt nyújt a döntéshozatalhoz. Az értékelés vonatkozhat az árvizekkel, a szélsőséges hőmérsékleti értékekkel és a hőhullámokkal, a szárazsággal és a vízhiánnyal, a viharokkal és más szélsőséges időjárási eseményekkel,

Covenant of Mayors for Climate & Energy

a fokozott erdőtüzekkel, a tengerszint emelkedésével és a parti erózióval (ha van ilyen) kapcsolatos kockázatokra.

- ☛ **Kockázat:** Azon társadalmi, gazdasági vagy környezetvédelmi értelemben vett (pl. életet, egészségi állapotot, megélhetést, eszközöket és szolgáltatásokat érintő) káros következmények, illetve veszteségek valószínűsége, amelyek egy adott közösséget vagy egy meghatározott jövőbeli időszak során érzékeny körülmények közt lévő társadalmat érintenek.
- ☛ **A fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési terv (SECAP):** Kulcsfontosságú dokumentum, amelyben a Polgármesterek Szövetségének egyik aláírója felvázolja, hogy hogyan kívánja teljesíteni kötelezettségvállalásait. Az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra irányuló intézkedéseket, valamint időkereteket és kijelölt feladatokat határoz meg a célkitűzések elérése érdekében.
- ☛ **Sebezhetőség:** annak mértéke, hogy a rendszer mennyire érzékeny az éghajlatváltozás hátrányos hatásaira – ideértve az éghajlat változékonyságát és a szélsőséges időjárási viszonyokat – és mennyire nem képes azokat kezelni (az ellenálló képesség ellentéte).